

sen. Dette gør justitsministeren uden at kunne dokumentere noget som helst i denne sammenhæng, og det skaber ikke noget nært og tillidsfuldt samarbejde. Tilliden til Færøya Bankiundersøgelsen har lidt et knæk på grund af habilitetsproblemer og historien om dokumentudleveringer, og dette kan skabe store problemer, når resultatet foreligger efter nytår.

Statsministeren er Færøernes minister. Hvad har han tænkt sig at gøre for at genoprette nærheden og det efterhånden nedslidte tillidsforhold? Hvad betyder rigsfællesskabet for statsministeren? Er rigsfællesskabet ensbetydende med, at det for ham er et ufremkommeligt sted langt ude i Nordatlanten? Nedslidte ord om nærhed og tillidsfuldhed er ikke længere nok for at sikre en positiv udvikling inden for rigsfællesskabet.

Jeg vil endnu en gang indtrængende opfordre statsministeren til at gøre noget, for at mistillid kan vendes til tillid. Første skridt kunne være at komme med en hårdt tiltrængt undskyldning til det færøske folk for justitsministerens ansvarsløse beskyldninger. Et nært og tillidsfuldt samarbejde er nødvendigt for et fællesskab. Hersker der nærhed og tillid, vinder alle dele i rigsfællesskabet, og vi kan ikke være tjent med noget mindre.

I den del af statsministerens tale, der vedrører Færøerne – 5 linjer ud af 20 sider – kommer han kort ind på udviklingen i den færøske økonomi. Der tales om en på flere punkter positiv udvikling: stigende indkomster, fald i arbejdsløsheden, og udvandringen er vendt. Endvidere tales der om, at landskassen i 1996 havde overskud, og at der også budgetteres med overskud i 1997-98. Om denne udvikling kan videreføres, afhænger af, om de forudsætninger, som har været grundlaget for fremgangen i de senere år, fortsætter med at være til stede.

At der har været stigende indkomster i fiskeriet, skyldes især en stor stigning i torskefiskeriet omkring Færøerne. Fiskeribiologerne er imidlertid enige om, at der ikke kan høstes et vedvarende udbytte i den størrelsesorden af torskebestanden, som nu presses alt for hårdt. Udsigterne for torskefiskeriet er ikke så gode for de kommende år. Tilgangen til bestanden for årene 1994-96 er lav, og der kan derfor forventes mindre fangster i de kommende år. For at tage vare på torskebestanden anbefaler fiskeribiologerne, at fiskeriindsatsen i torskefiskeriet reduceres med 30 pct. i forhold til indsatsen i 1996. For den overvejende del af den færøske

fiskerflåde er torsken økonomisk set den helt afgørende del af årets fangst, så det er noget, der kan mærkes, når fangstmængden af torsk reduceres.

For den del af den færøske fiskerflåde, hvor torsken ikke har den overvejende, men alligevel en vigtig økonomisk betydning, har sejen betydning. Men som bekendt er fangstmængden af sej reduceret kraftigt siden 1990. Der har været tale om et fald i fangstmængden på godt 70 pct., og de vigtigste betingelser for en fortsat økonomisk udvikling er således meget, meget usikre.

Vi har kunnet konstatere en lille nettotilflytning til Færøerne siden 1996, og den har været hårdt tiltrængt, fordi der siden 1989 netto er fraflyttet 7.000 mennesker. Men vendes den lille nettotilflytning igen til en fraflytning, trues det færøske samfunds eksistens yderligere, og det er især de unge, veluddannede mennesker, der forlader øerne.

Selv om den private udlandsgæld er vendt til et beskedent nettotilgodehavende over for udlandet, er der fortsat en stor offentlig udlandsgæld, som tynger den færøske økonomi. Den Færøske Landsbank regner med, at renteudgifterne for 1998 vil andrage 15 pct. af landskassens samlede udgifter, hvilket i dimensioner svarer til udgifterne i hele det færøske sundhedsvæsen. I den samlede offentlige udlandsgæld indgår gælden af bankkredningen i 1992 og 1993 med stor vægt. Med det nye finanslovsforslag fra det færøske landstyre, hvor der budgetteres med et lille overskud på 18 mio. kr., lægges der op til, at færingerne overholder de økonomiske forpligtelser, som tidligere er blevet antaget mellem parterne.

Den netop startede folketingsvalg vil være den sidste inden næste folketingsvalg. På Færøerne har man ligeledes taget hul på den sidste lagtingsforsamling, inden befolkningen skal afgøre sammensætningen af et nyt Lagting. Den helt store udfordring for det nye Lagting vil være, hvordan man kan sikre en langsigtet løsning af gældsproblematikken. Forestiller man sig, at der arbejdes hen imod et gennemsnitligt overskud på 150 mio. kr. på den færøske finanslov i 1999 og de efterfølgende år, vil det tage næsten 40 år at komme af med gælden og dermed rentebyrden, og dette regnestykke lyder skræmmende.

3 år er gået, siden landstytret og regeringen i fællesskab oprettede en erhvervsudviklingsfond. Formålet med fonden var at afhjælpe